
Video-observation som et fænomenologisk værktøj

Lars Botin - PhD kandidat

Institut for Samfundsudvikling og Planlægning

Participation og Teknologi/Videnskabsteori, Ingeniørdidaktik og Organisatorisk Læring

Institut for Arkitektur og Design

Digital Design

Aalborg Universitet

Ontologien

- “Det der betyder noget,
er det jeg ser.”

Den lille prins. Saint Exuperry

Spørgsmålet

- Kan synsakten, koblet med undersøgerens empatiske tilgang til genstandsfeltet, bibringe en dybere forståelse af handlinger og hændelser i en arbejdsgang, og hvorledes skal disse undersøgelser valideres?
-

Værktøjet I - videokameraet

- Video (fra latin *videre*: at se) har været underlagt teknologisk behandling siden middelalderen. Billedet af virkeligheden, ved teknikken og teknologiens mellemkomst, er både en mimesis og en “forstørrelse/forvrængning” som åbner for ny forståelse af selvsamme virkelighed.
 - Et billede er en model af virkeligheden og for at forstå om billedet er udtryk for sandheden eller blot blændværk, må vi sammenligne det med virkeligheden. (Wittgenstein, L. 1918/1974)
-

Værktøjet II - videoobservation

Værktøjet supplerer allerede anvendte undersøgelsesmetoder i GEPKA.

(spørgeskemaet/interviews/
dokumentundersøgelser)

- Videokameraet afdækker forholdet mellem handlen og viden. Med andre ord, undersøger den praktiske og tavse viden, som dagligt aktiveres i arbejdsgange.
-

Det fænomenologiske aspekt

- Udvalgte nøgleord til metoden (observation og analyse) fra fænomenologien:
 - Intersubjektivitet
 - Erfaring og forventninger
 - Fortrolighed
 - Praksis og proces
 - Livsverden
-

Plottet

- Vi var interesserede i at indsamle data og viden om dataoverførsel og arbejdsgange under en stuegang. Før og efter implementering af G-EPJ.
 - Undersøgelsen blev foretaget for at afdække fordele og ulemper ved de to systemer.
 - Antagelsen var at undersøgelsen ville komplementere øvrige undersøgelsesmetoder i testbatteriet.
-

Proceduren

- Beskrivelse af form og indhold i en *projektbeskrivelse*. Læst og underskrevet af begge parter.
 - *Samtykkeerklæring* præsenteret for patienter og pårørende.
 - Besøg på afdelingen for at udpege tider og steder af særlig interesse.
 - Arbejdsplaner og tidsskema til kameramænd (vist til personalet)
 - Kameramænd var iklædt hvide kitler og bar kameraer diskret, men dog synligt
 - Flerperspektivisk (tre kameraer)
 - Ingen interview. (tavs viden og proces)
 - Umiddelbart efter optagelserne diskuterer kameramænd dagens forløb. (brainstorm/post-it)
 - Første redigering
 - Visning af første redigering for øvrige kameramænd og ledende personale
 - Anden redigering
 - Visning af anden redigering for ledende personale
 - Tredie redigering
 - Visning af tredie redigering for alle involverede (ekskl. patienter og pårørende)
 - Proceduren er ikke lineær, men fremstår iterativ. (Schön, D. 1984: *The Reflective Practitioner*)
-

Resultatet – det fysiske

- Observationen er udmøntet i to videosekvenser på hver 23 minutter. De spejler hverandre kronologisk og tematisk. Det er således muligt at foretage umiddelbare sammenligninger mellem før og efter. Hvilket, efter pålydende, har haft stor betydning for personalets opfattelse af GEPJ. Både i positiv og negativ retning.
-

Resultatet – fortolkningen.

- **Den analoge patientjournal udviste følgende problemstillinger som ikke var blevet kommenteret i de andre typer af undersøgelser:**
 - Forsvundne journaler.
 - Megen tid anvendt på at søge efter skemaer, blanketter og notater.
 - Håndskrift var ofte ulæselig.
 - Meget personlige registreringsmetoder.
 - **Den digitale patientjournal udviste følgende problemstillinger:**
 - Det fysiske rum er ikke indrettet hensigtsmæssigt.
 - Personalet sidder ofte i uhensigtsmæssige arbejdsstillinger.
 - Den kommunikative kontakt, på både det fysiske og det psykiske plan mellem personale, synes mindre end før.
 - Den længere tid der anvendes hos patienterne er ikke kvalitetstid.
 - Lægen synes i total kontrol, eftersom hun var den eneste som håndterede bærbar computer i brændpunkterne.
-

Tak til

- Christian Binder, MD
 - Eva Brandt, Lektor og PhD (Interactive Institute, Malmö)
 - Christian Nøhr og Anna Marie Høstgaard (operatører)

 - EPJ-Observatoriet, MEDIQ og AAU
-

After implementering af G-EPJ

